

Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

k obecně závazné vyhlášce obce o nočním klidu, kterou se stanovují výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována, dle § 5 odst. 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Noční klid a doba nočního klidu

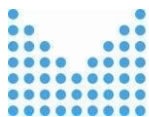
Doba nočního klidu je regulována zákonem, a to zákonem č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), jako doba od dvacáté druhé do šesté hodiny, přičemž porušení nočního klidu je dle § 5 odst. 1 písm. d) a § 5 odst. 2 písm. a) zákona o některých přestupcích přestupkem proti veřejnému pořádku, za jehož spáchání lze uložit zákonem stanovený správní trest. Pokud jde o samotný pojem noční klid, ten není na rozdíl od doby nočního klidu zákonem vymezen, nicméně pod tímto pojmem lze chápat určitý pokojný stav na určitém místě ve vymezenou dobu, na jehož zachování má společnost zájem za účelem spořádaného a poklidného soužití.

Noční klid je regulován přímo na úrovni zákona, a to z důvodu celospolečenského a státem chráněného zájmu na jeho ochraně. Nicméně, i když je doba nočního klidu upravena přímo zákonem, tak to neznamená, že by v době od dvacáté druhé do šesté hodiny nemohly být konány žádné akce či oslavy. Ty mohou být konány i v době nočního klidu, neboť v České republice není jejich konání omezeno, avšak po dvacáté druhé hodině musí být konány pouze způsobem nenarušující noční klid.

Oprávnění obcí vydávat obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu

I když je doba nočního klidu regulována na úrovni zákona, neznamená to absenci oprávnění obce regulovat za určitých podmínek dobu nočního klidu v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky.

Obce mohou, pokud se tak rozhodnou, regulovat dobu nočního klidu na svém území formou obecně závazné vyhlášky, a to na základě ustanovení § 5 odst. 7 zákona o některých přestupcích. Dle tohoto zákonného ustanovení platí, že: *„Dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé do šesté hodiny. Obec může obecně závaznou*

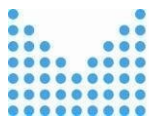

vyhláškou stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována.“ Obce tedy nemají povinnost vydávat obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu, mají však možnost v případě existence výjimečných případů, zejména slavností či obdobných společenských akcí, v době jejich konání dobu nočního klidu formou obecně závazné vyhlášky upravit. Vydání obecně závazné vyhlášky o regulaci doby nočního klidu je proto právem obce, nikoliv povinností, a to s ohledem na skutečnost, že je doba nočního klidu regulována přímo zákonem a platí automaticky na celém území České republiky, tedy i na celém území obce, a to bez ohledu na to, zda obec vydala obecně závaznou vyhlášku o regulaci nočního klidu či nikoliv.

K výkladu pojmu „výjimečné případy“ s využitím Slovníku současné češtiny (kolektiv; Brno: Lingea, 2011) uvádíme: „*Případem*“ je událost, která se stala nebo stane, předpokládaný jev. „*Výjimečný*“ znamená „*odchylující se od průměru, zvyklostí*“. Podobně „*výjimkou*“ je odchylka od pravidla, běžného chodu událostí. Výjimečným případem v tomto kontextu je tedy událost, v souvislosti s níž se lze od pravidla, kterým je to, že dobou nočního klidu se rozumí doba od dvacáté druhé do šesté hodiny, odchýlit.

Problematikou stanovování výjimečných případů se zabýval i Ústavní soud, který ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/16 ve věci obecně závazné vyhlášky města Chrástavy judikoval, že: „*Veřejný zájem, jakým je nerušený odpočinek v noční době, má být zájmem na udržení místních tradic a na upevňování mezilidských vazeb skrze hlasité noční aktivity převážen toliko ve výjimečných případech. Tyto výjimečné případy, kdy se doba nočního klidu stanoví jako kratší nebo žádná, je třeba vymezit natolik určitě, aby lidé v obci žijící mohli počet a rozložení potenciálně částečně či úplně probdělých nocí v roce předvídat, tedy aby lidé žijící v obci přesně věděli, kdy či za jakých okolností na nerušený odpočinek v délce osmi hodin vzhledem k místním specifikům nárok nemají, protože osoby tento jejich odpočinek narušující za to nebudou podléhat veřejnoprávní sankci. Takovéto dny je třeba vymezit buď konkrétním datem (například 1. 1.), datovatelným obdobím (například velikonoční svátky) či událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné. Vymezení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu stanovena dobou kratší než stanoví zákon, nelze vázat na konkrétního pořadatele akce, byť by jím byla obec samotná.*“

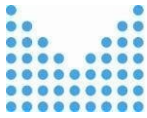
V předmětném nálezu Ústavní soud judikoval, jak mají být výjimečné případy z doby nočního klidu (takové události, kdy je zájem na dodržení obecně uznávané doby nočního klidu převážen zájmem na udržení místních tradic a upevňování mezilidských vazeb skrze hlasité aktivity) stanoveny, a to buď konkrétním datem, datovatelným

obdobím nebo událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné. Ke způsobu stanovení výjimek z doby nočního klidu uvádíme, že obecně závazná vyhláška nemusí obsahovat zcela přesný název akce, ani zcela individualizované určení doby konání akce, avšak Ústavní soud požaduje, aby tyto akce a doba jejich konání byly pro adresáty normy časově určitelné a předvídatelné, tedy vymezené alespoň pomocí typové charakteristiky a s tím související určení časového úseku, v němž bude akce konána (např. slovním popisem tradiční a v obci každoročně konané akce s uvedením alespoň měsíce, ve kterém bude akce konána, a rozsahem úpravy doby nočního klidu, např. že se jedná pouze o jednu noc). **Vymezení výjimečného případu názvem akce bez konkrétního časového určení je však akceptovatelné pouze za podmínky, že se jedná o takovou akci, jejíž datum konání je předvídatelné.** O neakceptovatelné (a tedy nezákonné) vymezení jde např. v případě, stanoví-li obec, že se výjimka z doby nočního klidu uplatní v případě „*dvou večerů z důvodu letního kina konaného v měsíci červnu nebo červenci*“ nebo v případě „*jednoho večera z důvodu akce Prázdninová zábava konané v měsíci červenec nebo srpen*“. Z takovýchto vymezení výjimek je navíc zcela zjevné, že ani sama obec neví, kdy se mají akce konat.

K otázce výjimečnosti se Ústavní soud vyjádřil rovněž ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/23 ze dne 14. března 2023, který se týká stanovení výjimečných případů v obecně závazné vyhlášce města Loket č. 2/2022, o stanovení doby nočního klidu a regulaci hlučných činností. V předmětné obecně závazné vyhlášce město mimo jiné jako výjimečný případ uvedlo zkrácení doby nočního klidu pro Loketské kulturní léto v období od 1. 5 do 30. 9. každého roku.

I zde Ústavní soud odkázal na již uvedený nálezn sp. zn. Pl. ÚS 4/16 a dále k otázce, zda město nevykročilo mimo věcnou působnost stanovenou zákonem, judikoval, že: „*[m]ěsto napadeným ustanovením vyhlášky, umožňujícím dobu nočního klidu zkrátit s výjimkou neděle každý den od 1. 5. do 30. 9., z takto vymezené věcné působnosti zjevně vykročilo. Období pěti měsíců (byť bez neděl) v rámci jednoho roku nelze považovat za výjimku, jak je tomuto slovu běžně rozuměno. (...) Podle zákona mají být výjimečné případy zkrácení doby nočního klidu stanoveny obecně závaznou vyhláškou. Zákon tedy stanoví pravidlo a vyhlášky výjimku. Napadená vyhláška přitom zkracuje dobu nočního klidu během všech akcí Loketského kulturního léta (krom nedělních), které se budou konat od 1. května do 30. září. To, kolik těchto akcí bude či kdy se budou konat, už vyhláška v zásadě neovlivní, neboť "akce Loketského kulturního léta" není pojmem, z něhož by bylo možné konkrétní akce dopředu jednoznačně identifikovat. (...) Podle zákona ovšem musejí být výjimky z doby nočního klidu stanoveny vyhláškou, dostatečně určitá tedy musí být již samotná vyhláška, což mimo jiné zaručuje, že jednotlivé výjimky jsou projednány a přijaty předepsaným způsobem a požadovaným počtem zastupitelů. Specifikace akcí až prostřednictvím*

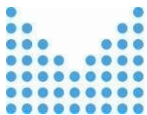
webových stránek požadavkům zákona neodpovídá. (...) Zákon je koncipován tak, že umožňuje obcím, aby jejich zastupitelstva určila konkrétní případy, kdy dojde ke zkrácení nočního klidu, nikoli tak, že zastupitelstvo režim výjimky dopředu vztáhne k celé škále akcí, jejichž podoba a datum konání nejsou dosud známy.“

Jak ze zákona o některých přestupcích, tak i z předmětných nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/16 a sp. zn. Pl. ÚS 1/23 jasně vyplývá, že k úpravě zákonem stanovené doby nočního klidu by měly obce přistupovat jen a pouze ve výjimečných případech, a to tak, aby byl počet těchto nocí pro lidi žijící v obci předvídatelný a aby se mohli tito lidé na tyto výjimečné případy předem připravit. Zákonem chráněný zájem na ochraně nočního klidu má proto přednost před konáním akcí či oslav, při kterých by byla doba nočního klidu zkrácena nebo při nichž by nemusela být dodržována.

V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/23 bylo zcela jednoznačně Ústavním soudem uvedeno, že z hlediska zákona je podstatné, v jakém rozsahu stanoví výjimky z doby nočního klidu přímo obecně závazná vyhláška, nikoli do jaké míry obec následně reálně využije prostoru, který si příslušnou vyhláškou vytvořila. Nelze tedy přistoupit k argumentaci, že ne všechny dny uvedené ve vyhlášce budou reálně i využity. K otázce obtížnosti jednoznačné identifikace všech případů zkrácení doby nočního klidu v průběhu celého období (zde 5 měsíců) pak Ústavní soud konstatoval, že takové obtíže jsou vesměs dány tím, že zákon s tak široce pojatým režimem výjimky nepočítá (a nelze je tedy takovým způsobem v obecně závazné vyhlášce zavést).

Obce jsou tedy oprávněny obecně závaznou vyhláškou ve výjimečných případech upravit dobu nočního klidu odlišně od zákona o některých přestupcích, a to pouze jejím zkrácením (např. až od 01:00 hod), neboť prodloužit dobu nočního klidu (např. do 08:00 hod) zákon neumožňuje.

S ohledem na výše uvedené lze proto konstatovat, že vydání obecně závazné vyhlášky o regulaci doby nočního klidu je právem obce (obec nemá povinnost vyhlášku o regulaci nočního klidu vydat), přičemž obec může v takové vyhlášce taxativním (úplným) výčtem stanovit jen a pouze výjimečné případy (akce celoobecního významu), při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována. Taková obecně závazná vyhláška by však měla být dle judikatury Ústavního soudu vydána s dostatečným předstihem, aby se lidé žijící v obci mohli na tyto výjimečné případy, kdy bude doba nočního klidu oproti zákonu upravena, předem připravit. To znamená, že pouze v případě, že by s ohledem na místní poměry určité obce bylo možno určitou akci považovat za akci celoobecního významu, by mohla být taková akce uvedena přímo v obecně závazné vyhlášce, jakožto výjimečný případ z doby nočního klidu. Je nezbytné si totiž uvědomit, že konání každé akce není výjimečným případem, pro který by musela být udělena výjimka ze zákonem stanovené doby nočního klidu.

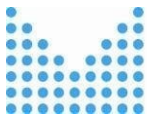
Pokud se obec rozhodne stanovit výjimečné případy z doby nočního klidu, musí postupovat na základě obecných kritérií, nikoliv např. pouze na základě osoby pořadatele akce. V takovém případě by se totiž jednalo o nedůvodně nerovný přístup obce k takto určenému pořadateli (např. i k sobě samé) na straně jedné a k ostatním fyzickým a právnickým osobám na straně druhé, neboť by mohl být zaveden odlišný právní režim pro druhově obdobné či shodné akce pouze na základě osoby pořadatele akce.

Teritoriální omezení výjimky z doby nočního klidu

Co se týká teritoriálního omezení výjimky z doby nočního klidu, i když § 5 odst. 7 zákona o některých přestupcích obec výslovně nezmocňuje ke stanovení výjimky z doby nočního klidu pouze pro část obce, tak to zároveň ani nevylučuje. Vzhledem k šíření zvuku v prostředí se však jeví jako obtížné vůbec vymezit území, na které se výjimka z doby nočního klidu vztahuje. S tím souvisí i praktické dopady a aplikovatelnost obecně závazné vyhlášky, neboť například v menších obcích (či částech obcí) mohou hlučné projevy narušovat noční klid na celém území obce.

S ohledem na výše uvedené se Ministerstvo vnitra domnívá, že úprava doby nočního klidu oproti zákonu o některých přestupcích jen pro část obce (pro některé části obce) by mohla přicházet v úvahu pouze tehdy, byl-li by samotný výjimečný případ (konání určité akce, události) pouze teritoriálně omezený. S ohledem na zásadu minimalizace zásahů do práv osob je v takovém případě možné připustit teritoriální vymezení výjimky z doby nočního klidu, byť je nezbytné si uvědomit, že z důvodu šíření zvuku v prostředí je vázanost výjimky na určité území poněkud obtížně dosažitelná. Teritoriální omezení výjimky z doby nočního klidu musí tedy mít bezprostřední vztah k události, k níž se výjimka vztahuje, nemělo by tedy jít o teritoriální omezení nahodilé (bezodůvodné) či dokonce diskriminační.

I přes skutečnost, že Ministerstvo vnitra obecně v rámci metodické pomoci nedoporučuje stanovovat výjimky z doby nočního klidu jen pro část území obce, a to především s ohledem na aplikační problémy a na odůvodnitelnost této výjimky, lze v případě velkých územních samosprávných celků a rovněž i v případě odlehlých územních částí považovat takový postup za odůvodnitelný a akceptovatelný. Jestliže se například na území určité obce nachází odlehlé části, např. vzdálené i několik kilometrů, lze v takovém případě z důvodu minimalizace zásahů do práv osob na nerušený odpočinek v noční době stanovit formou obecně závazné vyhlášky teritoriální omezení výjimky z doby nočního klidu, tedy, že stanovená výjimka z doby nočního klidu se bude vztahovat pouze na jednoznačně vymezené území (část) obce.

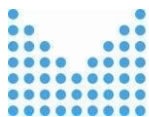

Regulace doby nočního klidu na příkladu provozování letních kin

V případě stanovení výjimky z doby nočního klidu pro konání letního kina si musí každá obec nejprve zodpovědět dvě otázky, a to, zda konání letního kina představuje v místních podmínkách konkrétní obce takovou akci, která je způsobilá narušit noční klid a zda se jedná s ohledem na místní poměry konkrétní obce o akci výjimečnou. Konání každé akce totiž není výjimečným případem, pro který je nezbytné zákonem stanovenou dobu nočního klidu upravit.

Pokud konání letního kina (např. s ohledem na jeho umístění a stavebnětechnické řešení) nenarušuje noční klid, není výjimečným případem, při kterém dochází k rušení nočního klidu (nejedná se o akci způsobilou narušit noční klid), není třeba, a v souladu se zákonem o některých přestupcích ani nelze letní kino uvádět v obecně závazné vyhlášce jako výjimečný případ z doby nočního klidu, neboť není naplněna jedna z nezbytných podmínek pro úpravu doby nočního klidu, a to podmínka výjimečnosti. Z tohoto důvodu letní kina konaná v budovách, které jsou k těmto účelům stavebně a technicky upraveny, a to tak, že jejich provozem nedochází k narušování nočního klidu, není třeba formou obecně závazné vyhlášky o nočním klidu regulovat.

Jestliže v souvislosti s konáním letního kina, které v místních podmínkách konkrétní obce představuje výjimečný případ, dochází s ohledem na místní poměry k rušení nočního klidu, může obec v době konání letního kina formou obecně závazné vyhlášky zákonem stanovenou dobu nočního klidu upravit. Obec však musí v takovém případě důkladně zvážit, zda se v případě letního kina skutečně jedná o akci výjimečnou a předvídatelnou. Zastupitelstvo konkrétní obce, kterému je vydávání obecně závazných vyhlášek vyhrazeno, by se proto mělo otázkou výjimečnosti promítání letního kina v obci důkladně zabývat a náležitě zohlednit potřeby a přání obyvatel obce a na základě toho posoudit, zda celoobecní zájem v případě konání letního kina převažuje veřejný zájem na nerušený odpočinek v noční době. V souvislosti s otázkou výjimečnosti by měla obec rovněž důkladně posoudit rozsah této výjimky z doby nočního klidu, neboť pokud by např. kratší vymezení doby nočního klidu platilo pro větší část roku, tak by fakticky nahrazovalo zákonnou úpravu, a obecně závazné vyhlášky nemají sloužit k suplování zákona (taková obecně závazná vyhláška by byla v rozporu se zákonem z důvodu absence podmínky výjimečnosti). Kromě výjimečnosti musí obec rovněž posoudit otázku předvídatelnosti, neboť osoby žijící v obci musí dle judikatury Ústavního soudu (nález sp. zn. Pl. ÚS 4/16) vědět, kdy či za jakých okolností bude jejich právo na nerušený odpočinek v noční době zkráceno, tedy v které dny bude docházet k promítání letního kina. V neposlední řadě by obec měla při stanovování výjimek z doby nočního klidu respektovat i princip přiměřenosti (proporcionality), což znamená, že by do práva obyvatel obce na nerušený odpočinek v noční době mělo být zasahováno jen v nejméně omezujícím rozsahu, tedy obce by v případě letního kina měly přistupovat pouze k minimálnímu zkrácení doby nočního

klidu a nikoli k jejímu nevymezení (např. promítání letního kina končí v 23:00 hodin, proto není třeba a není ani žádoucí, aby nebyla doba nočního klidu vůbec vymezena, nýbrž je vhodné, aby byla jen zkrácena, např. do 24:00 hodin).

S ohledem na výše uvedené může být letní kino uvedeno v obecně závazné vyhlášce, jakožto výjimečný případ z doby nočního klidu, pouze za splnění zákonem a judikaturou Ústavního soudu stanovených podmínek, a to podmínky výjimečnosti a předvídatelnosti, přičemž posouzení je na každé konkrétní obci.

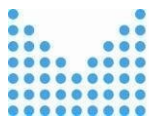
I v případě provozování letního kina zde obdobně platí závěry Ústavního soudu vyjádřené v nálezů PI. ÚS. 1/23, tj. že příslušná výjimka by neměla být stanovena pro delší časové období (např. po celou dobu letních prázdnin); rovněž by příslušná výjimka měla být stanovena dostatečně jasně a předvídatelně a umožňovat tak jasnou identifikaci příslušných dnů, kdy se má výjimka uplatnit.

Doporučený postup Ministerstva vnitra při tvorbě obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu

Pokud jde o tvorbu obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu, tak při její tvorbě musí každá obec s ohledem na znalost místních poměrů a podmínek v obci důkladně zvážit:

- **potřebu regulace doby nočního klidu** – zda je vydání obecně závazné vyhlášky s ohledem na místní poměry opatřením nezbytným;
- **podmínku výjimečnosti** – v obecně závazné vyhlášce o regulaci nočního klidu mohou být uvedeny jen a pouze výjimečné případy, tedy takové akce, při kterých zájem na jejich konání a na udržení místních tradic a společenského života v obci převažuje nad veřejným zájmem na ochraně nočního klidu;
- **podmínku předvídatelnosti** – všechny výjimečné případy uvedené v obecně závazné vyhlášce musí být předvídatelné, tedy osoby žijící v obci musí přesně vědět, kdy či za jakých okolností bude jejich právo na nerušený odpočinek v noční době zkráceno;
- **podmínku rozumnosti a přiměřenosti** – do práva obyvatel obce na nerušený odpočinek v noční době by mělo být zasahováno jen v nejméně omezujícím rozsahu a jen tehdy, pokud je to z hlediska ochrany nočního klidu skutečně nezbytné.

Z uvedených skutečností vyplývá, že posouzení podmínky výjimečnosti a předvídatelnosti, jakožto podmínek nezbytných pro úpravu doby nočního klidu formou obecně závazné vyhlášky, je na každé konkrétní obci. Každá obec musí s ohledem na znalost místních podmínek posoudit, zda vydání obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu je opatřením nezbytným, a zda všechny akce

uvedené v obecně závazné vyhlášce jako výjimečné případy z doby nočního klidu skutečně naplňují podmínku výjimečnosti a předvídatelnosti.

Současně upozorňujeme, že pokud by výjimečný případ nebyl v obecně závazné vyhlášce uveden konkrétním datem, datovatelným obdobím či událostí, jejíž datum je vzhledem k místním tradicím předvídatelné, nelze tento nedostatek suplovat zveřejněním konkrétního data výjimečného případu na úřední desce (viz závěry nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/23); konkrétní termín výjimečného případu musí být jasně dovoditelný přímo z příslušné obecně závazné vyhlášky.

Příklady dobré praxe v obecně závazných vyhláškách o regulaci nočního klidu:

1) Nevydání obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu

Obec s ohledem na znalost místních poměrů a podmínek v obci vyhodnotí, že neexistují důvody pro výjimečnou úpravu doby nočního klidu, a proto obecně závaznou vyhlášku o regulaci nočního klidu nevydá, neboť jak již bylo uvedeno, vydávání obecně závazných vyhlášek je právem obce, nikoliv povinností. V takovém případě pak na celém území obce platí zákonem stanovená doba nočního klidu, aniž by z jejího dodržování byly stanoveny jakékoliv výjimky.

2) Stanovení výjimek z doby nočního klidu

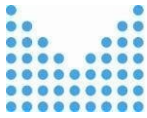
Obec s ohledem na znalost místních poměrů a podmínek v obci vyhodnotí, že z důvodu konání celoobecních společenských a kulturních akcí v obci existují důvody pro vydání obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu, přičemž tyto **výjimečné případy obec vymezí některým z níže uvedených způsobů:**

a) konkrétním datem

Obec v obecně závazné vyhlášce například stanoví, že: *„Doba nočního klidu nemusí být dodržována v noci z 31. prosince na 1. ledna a v noci z 30. dubna na 1. května.“*

b) názvem akce Obec v obecně závazné vyhlášce například stanoví, že:

- *„Doba nočního klidu se vymezuje od 02:00 do 06:00 hodin v noci ze dne konání těchto jednodenních tradičních akcí: Trnkobraní, Myslivecký ples, Košť vína, Masopust, Pálení čarodějnic, na den následující. Informace o konkrétním termínu konání těchto akcí bude zveřejněna na úřední desce obecního úřadu minimálně 10 dní před datem konání.“* **Zde důrazně upozorňujeme, že musí jít o akci skutečně tradiční, jejíž termín konání je pro občany znám, a je tedy předvídatelný. V opačném případě by bylo nutno takový případ posoudit jako rozporný se zákonem (ani případné zveřejnění informace**

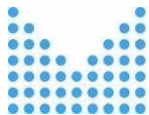
o termínu konání akce na úřední desce na tomto nic nemění, neboť takováto informace má pouze doplňující charakter).

- „Doba nočního klidu nemusí být dodržována v květnu každého roku v noci ze dne konání každoročního mezinárodního country folkového festivalu „Country Fest“ na den následující.“
- „Doba nočního klidu nemusí být dodržována v noci z 25. na 26. února 2018 z důvodu konání tradiční akce „Fašaňk“.“
- „Doba nočního klidu se vymezuje od 02:00 do 06:00 hodin v noci ze dne konání akce „Festival Země“ na den následující konané jeden víkend v měsíci květnu. Informace o konkrétním termínu konání akce bude zveřejněna na úřední desce obecního úřadu minimálně 5 dní před datem konání.“ Obec v obecně závazné vyhlášce stanoví výjimky z doby nočního klidu formou názvů tradičních a v obci dobře známých akcí, které se v obci každoročně a periodicky opakují, a o kterých je obyvatelům obce známo, kdy se konají. Nicméně i přes znalost těchto akcí a o povědomí o datu jejich konání je z důvodu ještě většího naplnění principu předvídatelnosti (pokud není již v textu vyhlášky uvedeno přesné datum konání) zajištěno zveřejnění přesných termínů jejich konání, které však plní podpůrnou (doplňkovou) funkci. Primárně je totiž důležité, že se jedná o akce, které jsou v obci tradiční, a o kterých je jejich obyvatelům velmi dobře známo, kdy se v obci konají.

c) popisem akce

Obec v obecně závazné vyhlášce například stanoví, že:

- „Doba nočního klidu se vymezuje od 01:00 do 06:00 hodin v noci ze dne konání tradičních Svatovavříneckých hodů na den následující.“
- „Doba nočního klidu se vymezuje od 24:00 do 06:00 hodin v noci ze dne konání tradiční letní noci na den následující konané poslední sobotu v měsíci srpnu.“
- „Doba nočního klidu nemusí být dodržována v noci z Velikonočního pondělí na následující úterý.“
- „Doba nočního klidu se vymezuje od 02:00 do 06:00 hodin v noci ze dne konání tradiční akce „Posezení s hasiči“ na den následující konané jedenkrát o letních prázdninách. Informace o konkrétním termínu konání akce bude zveřejněna na úřední desce obecního úřadu minimálně 5 dní před datem konání.“ **Na tomto místě opět důrazně upozorňujeme, že musí jít o akci skutečně tradiční, jejíž termín konání je pro občany znám, a je tedy předvídatelný. V opačném případě by bylo nutno takový případ posoudit jako rozporný se zákonem (ani případné zveřejnění informace o termínu konání akce na úřední desce na tomto nic nemění, neboť takováto informace má pouze doplňující charakter).**

Obdobně jako v předchozích příkladech může obec stanovit výjimky z doby nočního klidu i popisem akce, která se v obci koná již tradičně, opakovaně, a o které je tím pádem obyvatelům obce známo, kdy se koná. Nicméně i v takovém případě je rovněž žádoucí a vhodné, pokud i přes znalost této akce obec z důvodu zajištění ještě větší předvídatelnosti zveřejní s dostatečným předstihem datum konání této akce na úřední desce.

Výše uvedené příklady dobré praxe ilustrují, že je žádoucí, pokud jsou konkrétní akce, jakožto výjimky z doby nočního klidu, v obecně závazné vyhlášce z důvodu předvídatelnosti uvedeny konkrétním datem a názvem. Nicméně i přes toto doporučení nemusí text obecně závazné vyhlášky obsahovat zcela přesný název konkrétní akce ani zcela individualizované určení doby konání této akce. Dle požadavku Ústavního soudu, vysloveného v nálezku sp. zn. Pl. ÚS 4/16, by však měla být příslušná akce vymezena alespoň za pomoci typové charakteristiky (např. *akce konaná k oslavě založení obce*) a s tím související určení časového úseku, v níž bude akce konána (ten vyplývá buď ze samotné povahy akce, např. *oslavý vítání nového roku*, nebo z vymezení ve vyhlášce, např. *akce konaná mezi 20. a 25. březnem k oslavě obce*). Obcím lze však doporučit, aby u akcí, které nejsou v obecně závazné vyhlášce vymezeny přesným datem, a u nichž mohou vznikat pochybnosti o termínu jejich konání, obec informovala o přesném termínu jejich konání na úřední desce obecního úřadu alespoň 5 dnů před konáním akce. Obcím lze zároveň doporučit, aby součástí této informace zveřejněné na úřední desce byla i informace o počtu dnů, respektive nocí, ve kterých se dané akce konají (zda se jedná o akci jednodenní či vícedenní).

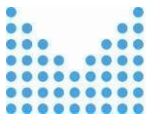
Výše uvedené způsoby stanovení výjimečných případů z doby nočního klidu lze i vhodně kombinovat, tzn. obec může v obecně závazné vyhlášce stanovit výjimečné případy z doby nočního klidu jak konkrétním datem, tak i názvem akce, případně i popisem akce.

Příklady pochybení v obecně závazných vyhláškách o regulaci nočního klidu, které mohou v konkrétních případech způsobovat nezákonnost:

- **nerespektování principu proporcionality (přiměřenosti)**

Obec nevyomezí dobu nočního klidu u všech obecně závaznou vyhláškou vyjmenovaných výjimečných případů, např.: „*Doba nočního klidu nemusí být dodržována v době konání Masopustu a Mysliveckého plesu.*“

→ takové ustanovení obecně závazné vyhlášky sice není *apriori* v rozporu se zákonem, nicméně obcí stanovená výjimka z doby nočního klidu se může jevit jako neproporcionální, neboť příslušné akce zpravidla nebudou probíhat až do brzkých ranních hodin.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu způsobem vyžadujícím každoroční novelizaci**

Obec stanoví výjimky z doby nočního klidu pro konkrétní data z důvodu konání konkrétní kulturní akce, např.: „*Doba nočního klidu nemusí být dodržována v noci ze soboty na neděli z 15. na 16. července z důvodu konání pouťové zábavy.*“

→ i když takové ustanovení obecně závazné vyhlášky není v rozporu se zákonem, je nezbytné si uvědomit, že v případě pouťové zábavy bude nezbytnost téměř každý rok obecně závaznou vyhláškou měnit, **neboť ne každý rok bude noc z 15. na 16. července nocí ze soboty na neděli**, kdy se koná pouťová zábava. V takových či obdobných případech lze proto obcím doporučit stanovit výjimku obecně, tedy v daném případě pro noc ze soboty na neděli v prvním červencovém týdnu.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu pro akce určené dětem**

Obec zkrátí dobu nočního klidu v době konání akcí určených primárně pro děti, např.: „*Doba nočního klidu je v době konání dětského dne (první sobota v červnu) od 24.00 do 6.00 hodin.*“

→ v případě konání akcí určených pro děti vzniká pochybnost, zda je nezbytné dobu nočního klidu zkracovat, proto lze obcím doporučit, aby vždy posuzovaly, zda opravdu existuje celoobecní zájem na konání akce v nočních hodinách.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu jen pro část území obce**

Obec upraví dobu nočního klidu pouze pro určitou část obce, přičemž s ohledem na charakter akce a místo konání akce lze předpokládat šíření hluku na celém území obce, např.: „*Doba nočního klidu se zkracuje jen v areálu letního kina v době konání rockového festivalu konaného první víkend v červenci.*“

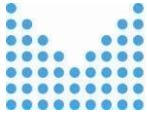
→ v daném případě bude fakticky docházet k rušení nočního klidu na celém území obce a bude docházet k aplikačním obtížím při řešení přestupků.

Příklady pochybení v obecně závazných vyhláškách o regulaci nočního klidu, které vždy způsobují nezákonnost:

- **prodloužení doby nočního klidu**

Obec obecně závaznou vyhláškou prodlouží dobu nočního klidu oproti zákonné úpravě, dle které je doba nočního klidu do šesté hodiny. Obec například stanoví, že: „*V sobotu a neděli je doba nočního klidu od 22:00 do 7:00 hodin.*“

→ takové ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť zákon o některých přestupcích neumožňuje dobu nočního klidu prodloužit.

- **vázání výjimek z doby nočního klidu na akce pořádané konkrétním pořadatelem**

Obec stanoví výjimky z doby nočního klidu jen pro akce pořádané konkrétním pořadatelem, např.: „*Doba nočního klidu je od 2:00 do 6:00 hodin v případě konání akcí pořádaných obcí.*“ nebo „*Doba nočního klidu je od 3:00 do 6:00 hodin v případě konání akcí pořádaných TJ Sokol.*“

→ takové ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť dochází k nerovnému přístupu (diskriminaci). Při stanovování výjimečných případů musí obec postupovat na základě obecných kritérií a nikoli na základě osoby pořadatele (viz nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/16: „*Vymezení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu stanovena dobou kratší než stanoví zákon, nelze vázat na konkrétního pořadatele akce, byť by jím byla obec samotná.*“).

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu pro delší časové období**

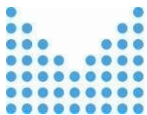
Obec stanoví výjimky z doby nočního klidu pro delší časové období, např.: „*V období od 1. června do 30. září se doba nočního klidu vymezuje od 1:00 do 6:00 hodin.*“

→ takové ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť se nejedná o výjimečný případ, poněvadž ne každý den se koná akce vyžadující zkrácení doby nočního klidu a rovněž ne každá z konaných akcí je akcí celooobecního významu.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu pro rodinné oslavy**

Obec zkrátí či nevyomezí dobu nočního klidu pro rodinné oslavy oznámené obecnímu úřadu, např.: „*Doba nočního klidu nemusí být dodržována ve dnech konání rodinných oslav oznámených obecnímu úřadu 15 dnů před konáním akce.*“

→ takové ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť není splněna podmínka výjimečnosti ani předvídatelnosti akcí (nejsou uvedeny konkrétní termíny, kdy není doba nočního klidu vymezena), neboť každá rodinná oslava není akcí celooobecního významu (tím pádem není splněna podmínka výjimečnosti), která by musela být konána i v době nočního klidu. V případě takto nastavené výjimky z doby nočního klidu navíc hrozí nebezpečí zneužití, neboť ad absurdum by se mohlo stát, že by občan obce oznámil obecnímu úřadu, že koná rodinnou oslavu každý den a noční klid by tak v obci neplatil nikdy.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu pro příkladmo uvedené akce**

Obec stanoví výjimky z doby nočního klidu pro v obecně závazné vyhlášce příkladmo uvedené akce, např.: „*Doba nočního klidu nemusí být dodržována v době konání kulturních akcí: Hasičský ples, Myslivecký ples, pouťová zábava apod.*“

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť v daném případě obec v obecně závazné vyhlášce uvedením apod. nevymezuje výjimky taxativně (úplným výčtem), což narušuje předvídatelnost, a navíc podobné akce nemusí mít celooobecní význam a ani potřebu úpravy (nevymezení) nočního klidu.

- **stanovení výjimek z doby nočního klidu pouze pro část obce a pro větší část roku**

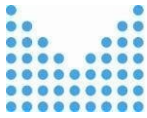
Obec v obecně závazné vyhlášce upraví dobu nočního klidu pouze pro určitou část obce, avšak po větší část roku, např.: „*Doba nočního klidu se zkracuje v areálu letního kina v době promítání letního kina (červen až srpen) od 2:00 do 6:00 hodin.*“

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť v daném případě bude fakticky docházet k tomu, že občané obce žijící v okolí letního kina budou omezeni v nerušeném spánku po dobu až 120 dnů, což nenaplnuje podmínku výjimečnosti, a proto je takový postup obce v rozporu se zákonem. Rovněž se nemusí nutně jednat pouze o promítání letního kina, obdobným (nezákonným) případem může být i cyklus kulturních akcí, např. „*Kulturní léto na Palačáku od 14. 6. do 31. 8. (Výjimka se uplatní pouze pro areál Palackého parku)*“.

- **současné zkrácení a nevymezení doby nočního klidu pro týž den**

Obec v obecně závazné vyhlášce současně zkrátí a nevymezí dobu nočního klidu pro týž den, např.: „*Doba nočního klidu nemusí být dodržována v noci z 31. prosince na 1. ledna. Doba nočního klidu se stanovuje v době konání silvestrovských oslav od 2:00 do 6:00 hodin.*“

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť takovým postupem a způsobem vymezení doby nočního klidu je narušena právní jistota adresátů obecně závazné vyhlášky, neboť z ustanovení obecně závazné vyhlášky nejsou její adresáti schopni posoudit, v jakém rozsahu je doba nočního klidu upravena. Navíc bude mít obec v takových případech problémy při aplikaci vyhlášky.

- **stanovení výjimky je vázáno až na zveřejnění příslušného data konání výjimečného případu na úřední desce**

Obec v obecně závazné vyhlášce vymezuje zkrácení doby nočního klidu např. takto: „*Doba nočního klidu se zkracuje ve vybraných nocích letních prázdnin na dobu od 1:00 do 6:00 hodin, a to pouze v nocích, kdy se koná veřejnosti přístupné filmové promítání, jehož datum promítání bylo současně zveřejněno na úřední desce městského úřadu nejméně po dobu 15 dnů přede dnem takového promítání.*“, obdobně též: *Doba nočního klidu se zkracuje ve vybraných nocích letních prázdnin na dobu od 1:00 do 6:00 hodin, a to pouze v nocích, kdy se koná veřejnosti přístupné filmové promítání; konkrétní datum bude zveřejněno na úřední desce městského úřadu nejméně po dobu 15 dnů přede dnem takového promítání.*

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť v daném případě není výjimka, resp. datum konání akce stanoveno vyhláškou, ale až prostřednictvím úřední desky, což ovšem požadavkům zákona neodpovídá (nález sp. zn. Pl. ÚS 1/23). Ze samotné obecně závazné vyhlášky tak není možné dovodit, kdy bude doba nočního klidu zkrácena.

- **stanovení výjimky je provedeno souhrnným označením jako cyklus kulturních akcí v rozpětí několika měsíců, přičemž je počet akcí, které budou v rámci cyklu konány, současně omezen maximálním počtem takových akcí**

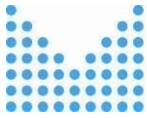
Obec jako výjimečný případ uvádí např. „*V rámci programu Kulturního léta se doba nočního klidu v noci z pátku na sobotu a ze soboty na neděli v měsících červen až září vymezuje od 0:00 do 6:00 hod., a to v měsíci červnu nejvýše ve 3 dnech, v měsíci červenci nejvýše ve 3 dnech, v měsíci srpnu nejvýše ve 4 dnech, v měsíci září nejvýše ve 3 dnech.*“

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť obecně závazná vyhláška nestanovuje, kdy se bude výjimka aplikovat (případně v souvislosti s konáním jaké konkrétní akce v rámci programu Kulturního léta); akce Kulturní léto není pojmem, z něhož by bylo možné konkrétní akce dopředu jednoznačně identifikovat. Z hlediska zákona je podstatné, v jakém rozsahu stanoví výjimky z doby nočního klidu obecně závazná vyhláška, nikoli do jaké míry obec následně výjimku reálně využije.

- **nepředvídatelný termín konání akce**

Obec zkracuje dobu nočního klidu v době dvou večerních představení tradičního „Letního kina“ konaných v měsíci červen, červenec nebo srpen.

→ ustanovení obecně závazné vyhlášky je v **rozporu** se zákonem, neboť z uvedené formulace je zřejmé, že se o tradiční akci nejedná, neboť ani sama obec neví, kdy se má akce konat.

Závěr:

Obce mohou v obecně závazné vyhlášce taxativně stanovit výjimečné případy (zejména slavnosti nebo obdobné společenské akce), při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována.

Obce mohou v obecně závazné vyhlášce stanovit výjimečné případy, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo při nichž nemusí být doba nočního klidu dodržována, a to buď konkrétním datem, datovatelným obdobím či událostí, jejíž datum je pro osoby žijící v obci předvídatelné. Obce proto mohou stanovit tyto výjimečné případy jen a pouze takovým způsobem, aby byl počet těchto nocí pro osoby žijící v obci předvídatelný a aby se tyto osoby mohly na tyto výjimečné případy předem připravit.

Vzhledem k tomu, že s účinností od 1. července 2017 došlo oproti předchozí právní úpravě obsažené v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, pouze ke změně formulace zákonného zmocnění pro vydání obecně závazné vyhlášky o regulaci nočního klidu, zůstávají dosavadní obecně závazné vyhlášky vydané na základě zákona o přestupcích platnými a účinnými právními předpisy obcí.

-
- tento materiál popisuje právní stav ke dni 1. května 2023;
 - právní názor uvedený v tomto materiálu není právně závazný, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze soud
-

Zpracováno k datu: 1. května 2023

Zpracoval: odbor veřejné správy, dozoru a kontroly